

en». Styrningen utgår från dialogen mellan forskare och praktiker. Det blir en flytande övergång mellan teori, experiment och praktik. Kunskapsbildningen sker dialektiskt och i samverkan. Kunskapsbildningen blir såväl individuell som kollektiv. Värdet av »äkenskabet» blir uppenbart för såväl inblandade som omvärlden/samhället.

De s k kombinationstjänsterna, professor-överläkare, lektor-överläkare, kommer här att spela en nyckelroll i brobyggandet. Denna typ av kunskapsbildande brobygge utgör självklart en del av universitetets tredje uppgift, vid sidan av disciplinär och teoriskapande forskning enligt den linjära modellen samt beställnings- och uppdragsforskning. Det är min övertygelse att en värderande diskussion och definition av begreppet och aktiviteten »klinisk forskning» skulle kunna vara ett medel att återskapa respektive förstärka förtröendet mellan sjukvård och universitet.

De två kulturerna

Den 5 maj 1959 höll C P Snow i Cambridge »the annual Rede lecture», med titeln »The two cultures» [4, 5]. Snow syftade bl a på den inom universitetets ram idag fortfarande existerande separationen mellan naturvetare och kulturvetare. Jag menar att Snows provokativa tal nu kan ges en ny dimension inom vård, utbildning och lärande. Snows tal gav upphov till en intensiv debatt, som i ett 40-årigt perspektiv tyvärr inte åstadkommit någon verklig genombrytning, vilket var Snows avsikt. Jag hoppas i all ödmjukhet att denna artikel i någon mån skall bidra till en sådan.

Referenser

1. Bowden J, Marton F. The university of learning. Beyond quality and competence in higher education. London: Kogan Page Ltd, 1998.
2. Brulin G. Den tredje uppgiften. Högskola och omgivning i samverkan. Stockholm: SNS Förlag och Arbetslivsinstitutet, 1998.
3. Hultberg J, Rosenberg C, Thorpenberg S, Brogren PO, Nordholm L, Samuelsson B. A model for the study of research and education in a transdisciplinary context. Knowledge and Policy (in press).
4. Snow CP. The two cultures. Cambridge: Cambridge University Press, 1993.
5. Hultberg J. The two cultures revisited. Science Communication 1997; 18: 194-215.

”Kom ihåg – ring mig!” sa den barske överläkaren

Eftersom det säkert kommer in en hel del bidrag om traumatiska och stressande upplevelser under de första stappande jourstegen tänkte jag bidra med ett positivt minne.

Som nyutexaminerad från läkarlinjen fick jag ett vikariat på barnkliniken på ett länsjukhus. Jag tillträdde mitt i sommaren och det fanns bara två överläkare i tjänst. En av överläkarna var en barsk, lätt kolerisk man i 60-årsåldern av den gamla skolan någonstans mitt emellan människa och Gud. Med tyrannisk hand styrde och ställde han på vårdavdelningen, ständigt lite arg över något, ibland mycket arg.

Humöret sjönk drastiskt

Mitt humör sjönk drastiskt när jag fick se jourlistan och insåg att jag till min första jour någonsin skulle ha ovan nämnde överläkare som bakjour. Arbetsdagen fram till dess att juren skulle börja kändes oändlig och jag blev mer och mer nervös. Muntorrhet och takykardi blev allt mer framträdande. När det blev dags för mig att ta över journalsökaren kom överläkaren fram till mig och sa, för mig mycket oväntat: »Kom ihåg, ring mig! Du skall veta att jag sover mycket bättre om jag vet att jag har en primärjour som ringer när han är osäker än om jag har en som springer omkring och tror att han kan allt.» Jag tror att min puls sjönk 20 slag direkt, men kände ändå ett obehag inför tanken att behöva störa honom.

Klockan två på natten föddes ett barn som jag bedömde var lite andningspåverkat varför det flyttades till prematuren där en lungröntgen togs. Jag blev upprörd av jourhavande röntgenläkare (som var nästan lika färsk som jag) och fick veta att hon såg något konstigt – hjärtat föreföll vara kraftigt förstorat, alternativt fanns en intratorakal tumor.

Med tungt hjärta insåg jag att jag måste väcka min bakjour. Men han var mycket vänlig i telefon, kom in direkt och tittade på bilden. När han granskat klart log han och sa att tymus var normalstor. Jag kände hur det gungade till under mina fötter, här hade jag kallat in honom helt i onödan för ett normalfynd. Jag började stamma fram en ursäkt som han avbröt genom att lägga handen på

Jourens eklut. En serie där läkare redovisar tidiga och viktiga erfarenheter av jourarbete. De första bidragen har varit införda i nr 22/99 och 32–33/99.

min axel och säga: »När jag var underläkare hade jag en bakjour som jag inte fick störa och som ständigt skällde ut mig varje gång jag ansåg mig behöva hans hjälp. Då svor jag att aldrig någonsin utsätta mina underläkare för samma fruktansvärda situation.»

Jourerna därefter var visserligen jobbiga och ibland dramatiska, men inte alls så ångestskapande.

Nu när jag själv går bakjourer hoppas jag att mina yngre kolleger känner samma stöd som jag fick då, den första sommaren i min yrkeskarriär.

Anonym